

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 21. december 2007

om indrømmelse af en undtagelse, Belgien har anmodet om for regionen Flandern, i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget

(meddelt under nummer K(2007) 6654)

(Kun den nederlandske udgave er autentisk)

(2008/64/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget⁽¹⁾, særlig bilag III, punkt 2, tredje afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Hvis den mængde husdyrgødning, som en medlemsstat har til hensigt at tilføre pr. hektar om året, adskiller sig fra den mængde, der er anført i punkt 2, andet afsnit, første punktum og litra a), i bilag III til direktiv 91/676/EØF, skal den pågældende mængde fastsættes således, at den ikke hindrer opfyldelsen af de formål, der er angivet i samme direktivs artikel 1, og der skal ligge objektive kriterier til grund herfor, f.eks. — som i det foreliggende tilfælde — lang vækstsæson og afgrøder, der optager meget kvælstof.

(2) Belgien har anmodet Kommissionen om en undtagelse i henhold til punkt 2, tredje afsnit, i bilag III til direktiv 91/676/EØF for regionen Flandern.

(3) Anmodningen vedrører Belgiens hensigt om at tillade, at der i Flandern på særlige bedrifter tilføres 250 kg kvælstof pr. hektar årligt fra husdyrgødning på marker med græs og majsmarker, der er udlagt med græs, og op til 200 kg kvælstof pr. hektar årligt fra husdyrgødning på marker med vinterhvede efterfulgt af efterafgrøder og på marker med roer.

(4) Lovgivningen til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF i regionen Flandern, »Dekret om beskyttelse af vand mod

forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget« (gødningsdekretet), blev vedtaget den 22. december 2006⁽²⁾ og gælder for den undtagelse, der er anmodet om.

(5) Gødningsdekretet gælder for hele regionen Flandern.

(6) Lovgivningen til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF omfatter tilførselsgrænser for både kvælstof og fosfat. Som en hovedregel er tilførsel af fosfor i form af handelsgødning forbudt, medmindre der udføres jordbundsanalyser, og de kompetente myndigheder udsteder en tilladelse.

(7) Fremsendte vandkvalitetsdata viser en nedadgående tendens for den gennemsnitlige nitratkoncentration i grundvandet og for den gennemsnitlige næringsstofkoncentration, herunder fosfor, i overfladevandet.

(8) Tilførslen af kvælstof fra husdyrgødning faldt i perioden 1997-2005 fra 162 mio. kg til 122 mio. kg, og tilførslen af fosfor (P₂O₅) fra husdyrgødning faldt i samme periode fra 72 mio. kg til 50 mio. kg, begge på grund af færre husdyr, foder med lavt indhold af næringsstoffer og gødningsbehandling. Tilførslen af kvælstof og fosfor fra handelsgødning er faldet med henholdsvis 44 % og 82 % siden 1991, og det svarer på nuværende tidspunkt til 57 kg kvælstof pr. hektar og 6 kg fosfor pr. hektar.

(9) Det fremgår af den dokumentation, der er forelagt i anmodningen, at den foreslåede mængde på henholdsvis 250 og 200 kg kvælstof pr. hektar pr. år fra husdyrgødning er begrundet ud fra objektive kriterier som f.eks. lange vækstsæsoner og afgrøder, der optager meget kvælstof.

(10) Efter at have undersøgt anmodningen finder Kommissionen, at de foreslåede mængder på henholdsvis 250 og 200 kg kvælstof pr. hektar pr. år fra husdyrgødning ikke vil være til hinder for, at målene i direktiv 91/676/EØF kan nås, forudsat at visse betingelser opfyldes.

⁽¹⁾ EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Belgisch Staatsblad af 29.12.2006, s. 76368.

(11) For at undgå at anvendelsen af den anmodede undtagelse fører til øget husdyrhold, bør de kompetente myndigheder sikre begrænsning af det antal husdyr, der må holdes på hver bedrift (rettigheder for udledning af kvælstof) i regionen Flandern i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastsat i gødningsdekretet af 22. december 2006.

(12) Denne beslutning bør anvendes i forbindelse med det igangværende andet handlingsprogram for regionen Flandern i perioden 2007-2010 (gødningsdekretet af 22. december 2006).

(13) Foranstaltningerne i denne beslutning er i overensstemmelse med udtalelse fra Nitratkomitéen, der er nedsat ved artikel 9 i direktiv 91/676/EØF —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den undtagelse, som Belgien ved brev af 5. oktober 2007 har anmodet om for regionen Flandern, med henblik på at tillade en højere mængde husdyrgødning end den, der er anført i punkt 2, andet afsnit, første punktum og litra a), i bilag III til direktiv 91/676/EØF, indrømmes på de betingelser, der er fastlagt i denne beslutning

Artikel 2

Definitioner

I denne beslutning forstås ved:

- a) »bedrift«: bedrifter med eller uden husdyr
- b) »mark«: individuelle marker eller klynge af marker, der er homogene hvad angår afgrøder, jordtype og gødningspraksis
- c) »græsareal«: permanente eller midlertidige græsarealer (generelt betyder midlertidig mindre end fire år)
- d) »afgrøder, der optager meget kvælstof og har lang vækstsæson«: græsarealer, majsmarker udlagt med græs, før eller efter høst, og hvor græsset slås og fjernes fra marken og derved fungerer som efterafgrøde, vinterhvede efterfulgt af efterafgrøder samt sukker- og foderroer
- e) »græssende husdyr«: kvæg (undtagen fedekalve), får, geder og heste
- f) »gødningsbehandling«: den behandling, hvor svinegylle ved en fysisk-mekanisk proces deles i to fraktioner, en fast og en flydende, og som foretages for at forbedre tilførslen til jorden og udnyttelsen af kvælstof og fosfor

g) »jordbundsprofil«: jordlaget ned til en dybde af 0,90 m, undtagen hvis det højestliggende grundvand gennemsnitligt ligger højere; i så fald består jordbundsprofilen af jordlaget ned til gennemsnittet af det højestliggende grundvand.

Artikel 3

Anvendelsesområde

Denne beslutning gælder på individuel basis for de af en bedrifts marker, hvor der er afgrøder, der optager meget kvælstof og har lang vækstsæson, og på de betingelser, der er fastlagt i artikel 4, 5, 6 og 7.

Artikel 4

Årlig tilladelse og forpligtelse

1. Landbrugere, som ønsker en undtagelse, indgiver hvert år en ansøgning til de kompetente myndigheder.

2. Sammen med den årlige ansøgning, der er omhandlet i stk. 1, forpligter de sig skriftligt til at opfylde betingelserne i artikel 5, 6 og 7.

3. De kompetente myndigheder sikrer, at alle ansøgninger om en undtagelse underlægges administrativ kontrol. Hvor de kompetente myndigheders kontrol af de i stk. 1 omhandlede ansøgninger viser, at betingelserne i artikel 5, 6 og 7 ikke er opfyldt, informeres landbrugeren herom, og ansøgningen anses for afvist.

Artikel 5

Gødningsbehandling

1. Som minimum skal der ved gødningsbehandling opnås en fjernelse af suspenderet fast stof, den totale mængde kvælstof og den totale mængde fosfor med den faste fraktion på henholdsvis 80 %, 35 % og 70 %. Fjernelsesgraden i den faste fraktion vurderes ud fra en massebalance.

2. Den faste fraktion fra gødningsbehandlingen skal leveres til autoriserede genvindingscentre, således at lugte og andre udledninger mindskes, de landbrugsmæssige og hygiejniske egenskaber forbedres, håndteringen lettes, og udnyttelsen af kvælstof og fosfat forbedres. Det genanvendte produkt må ikke bruges på landbrugsarealer i regionen Flandern, undtagen i parker, grønne områder og private haver.

3. Den flydende fraktion fra gødningsbehandling skal føres til lager. For at kunne betegnes som behandlet gødning skal den flydende fraktion have et kvælstof/fosfat-forhold (N/PO₂O₅) på mindst 3,3 og en kvælstofkoncentration på mindst 3 g pr. liter.

4. Hvert år sender landbrugere, der udfører gødningsbehandling, oplysninger til de kompetente myndigheder om den mængde gødning, der er sendt til behandling, mængden af den faste fraktion og den behandlede gødning og deres bestemmelsessted samt indholdet af kvælstof og fosfor.

5. De kompetente myndigheder fastsætter metodologien for vurdering af sammensætningen af behandlet gødning, variationer i sammensætningen og behandlingseffektiviteten for hver af de bedrifter, der er omfattet af individuel undtagelse, og sender disse oplysninger til Kommissionen.

6. Ammoniak og andre udledninger fra gødningsbehandling opsamles og behandles for at mindske gener og påvirkningen af miljøet.

Artikel 6

Tilførsel af husdyrgødning og andre gødningsstoffer

1. Mængden af husdyrgødning fra græssende husdyr og behandlet gødning, der tilføres jorden årligt på græslandsbedrifter, herunder fra dyrene selv, må ikke overstige den mængde husdyrgødning, der er fastsat i stk. 2, med forbehold af betingelserne i stk. 3-11.

2. Mængden af husdyrgødning fra græssende husdyr og behandlet gødning må ikke overstige 250 kg kvælstof pr. hektar pr. år på marker med græsarealer og majsmarker, der er udlagt med græs, og op til 200 kg kvælstof pr. hektar årligt på marker med vinterhvede efterfulgt af en efterafgrøde og på marker med roer.

3. Den samlede kvælstoftilførsel skal være forenelig med den pågældende afgrødes næringsstofbehov under hensyntagen til næringsstofforsyningen fra jorden og den øgede tilgængelighed af gødningskvælstof som følge af behandling. Under alle omstændigheder må kvælstofforsyningen ikke overstige 350 kg pr. hektar pr. år på marker med græsarealer, 220 kg pr. hektar pr. år på marker med sukkerroer og 275 kg pr. hektar pr. år på marker med vinterhvede efterfulgt af en efterafgrøde, foderroer og majs udlagt med græs, i det sidstnævnte med undtagelse af marker med sandet jord, hvor kvælstofforsyningen ikke må overstige 260 kg pr. hektar pr. år.

4. Der udarbejdes for hver bedrift en gødningsplan for hele deres areal, som beskriver sædskifteplanerne og den påtænkte tilførsel af husdyrgødning og kvælstof- og fosfatgødning. Planen skal foreligge på bedriften senest den 15. februar hvert år.

Gødningsplanen skal omfatte følgende:

- a) antallet af husdyr og en beskrivelse af opstaldnings- og oplagringsystemer, herunder oplagingskapaciteten (volumen)
- b) en beregning af det kvælstof og fosfor i gødning, der produceres på bedriften
- c) beskrivelsen af gødningsbehandlingen og forventede kendetegn for den behandlede gødning
- d) mængde og type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på bedriften og deres kendetegn
- e) en beregning af det kvælstof og fosfor fra gødning, der tilføres bedriften
- f) sædskifteplan og arealstørrelse for marker med afgrøder med stort kvælstofbehov og lang vækstsæson og marker med andre afgrøder, herunder en skitse, som viser de enkelte markers beliggenhed
- g) afgrødernes forventede kvælstof- og fosforbehov på hver mark
- h) tilførsel af kvælstof og fosfor med husdyrgødning for hver mark
- i) tilførsel af kvælstof og fosfor med handelsgødning eller andre gødningsstoffer for hver mark.

Planerne revideres senest syv dage efter enhver ændring i landbrugsdriften for at sikre overensstemmelse mellem planerne og den faktiske landbrugsdrift.

5. Hver bedrift fører gødningsregnskaber. Der sendes regnskaber for hvert år til den kompetente myndighed.

6. Hver bedrift, der er omfattet af en individuel undtagelse, accepterer, at den i artikel 4, stk. 1, omhandlede gødningstilførsel samt gødningsplanen og regnskaberne eventuelt kontrolleres.

7. Der foretages analyse af kvælstof- og fosforkoncentrationer i jorden for hver bedrift mindst én gang hvert fjerde år på hver mark. Der skal foretages mindst én analyse for hver fem hektar landbrugsjord.

8. Der foretages måling af kvælstofkoncentrationen i jordbundsprofilen hvert efterår på mindst 25 % af de bedrifter, der er omfattet af undtagelsen. Jordbundsprøver og analyser skal dække mindst 5 % af markerne med afgrøder med stort kvælstofbehov og lang vækstsæson og mindst 1 % af de andre typer marker. For hver to hektar landbrugsjord kræves der mindst tre prøver, der repræsenterer tre forskellige jordlag.

9. Husdyrgødning må ikke udbringes om efteråret før græsdyrkning.

10. Mindst to tredjedele af kvælstofmængden fra husdyrgødning, med undtagelse af kvælstof fra gødning fra græssende husdyr, tilføres før den 15. maj hvert år.

11. Normerne for kvægs udskillelse af kvælstof og fosfor, der er fastsat i artikel 27, punkt 1, i det flamske gødningsdekret af 22. december 2006, anvendes fra det første år, hvor denne beslutning er gyldig.

Artikel 7

Jordkultivering

Landbrugere, der er omfattet af en individuel undtagelse, iværksætter følgende foranstaltninger:

- a) græsarealer pløjes om foråret
- b) på græsarealer forekommer hverken bælgplanter eller andre kvælstoffikserende planter
- c) pløjede græsarealer efterfølges umiddelbart af afgrøder med stort kvælstofbehov, og der tilføres ikke gødning det år, hvor permanente græsarealer pløjes
- d) efterafgrøder sås umiddelbart efter, vinterhveden er høstet, og senest den 10. september
- e) efterafgrøder må ikke nedpløjes før den 15. februar for at sikre permanent plantedække af dyrkningsarealet for at genvinde efterårstab af nitrater i jordlagene og begrænse vintertab.

Artikel 8

Andre foranstaltninger

1. Denne undtagelse gælder uden at indskrænke gennemførelsen af foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme Fællesskabets øvrige miljølovgivning.

2. De kompetente myndigheder sikrer, at de indrømmelser af en undtagelse, der bliver givet for tilførslen af behandlet gødning, er forenelige med det autoriserede anlægs kapacitet til behandlingen af den faste fraktion.

Artikel 9

Foranstaltninger i forbindelse med produktion og transport af gødning

1. De kompetente myndigheder sikrer, at antallet af husdyr, der må holdes i hver bedrift i Flandern (rettigheder for udledning af kvælstof), bliver holdt på det niveau, der er fastsat i bestemmelserne i gødningsdekretet af 22. december 2006.

2. De kompetente myndigheder sikrer, at gødningstransporten med autoriserede transportører, der er inddelt i kategorierne A 2^ob, A 5°, A 6°, B og C i overensstemmelse med artikel 4 og 5 i det flamske ministerielle dekret af 19. juli 2007 ⁽¹⁾ registreres ved hjælp af geografiske positionsbestemmelssystemer.

3. De kompetente myndigheder sikrer, at gødningens kvælstof- og fosforkoncentrationer vurderes før hver transport. Gødningsprøver analyseres af godkendte laboratorier, og analysens resultater sendes til de kompetente myndigheder og til den landbruger, der skal modtage gødningen.

Artikel 10

Overvågning

1. De kompetente myndigheder udarbejder for hver kommune kort, som opdateres hvert år, og som viser den procentuelle andel af bedrifter, marker, husdyr og landbrugsarealer, der er omfattet af individuelle undtagelser. Kortene fremsendes årligt til Kommissionen, første gang i februar 2008.

2. Der etableres og drives et netværk for prøveudtagning af overfladevand og højtliggende grundvand til at vurdere undtagelsens virkninger for vandkvaliteten.

3. Der skal gennem undersøgelser og næringsstofanalyser tilvejebringes oplysninger om lokal arealanvendelse, sædskifte og landbrugsdrift på bedrifter, som er omfattet af individuelle undtagelser. Disse oplysninger kan anvendes til modelberegninger af omfanget af nitratudvaskning og fosfortab fra marker, hvor der tilføres hhv. op til 200 kg kvælstof pr. hektar pr. år og 250 kg kvælstof pr. hektar pr. år fra gødning fra græssende husdyr og fra behandlet gødning i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2.

⁽¹⁾ Belgisch Staatsblad af 31.8.2007, s. 45564.

4. Der etableres overvågningssteder på mindst 150 bedrifter til at tilvejebringe oplysninger om kvælstof- og fosforkoncentrationen i jordfugtigheden, om uorganisk kvælstof i jordbundsprofilen og de dertil hørende kvælstof- og fosfortab gennem rodzonen til grundvandet og om kvælstof- og fosfortab ved afstrømning på og under overfladen, både på steder med undtagelse og på steder uden undtagelse. Overvågningsstederne skal være repræsentative for hver jordtype (lerjord, sandjord og løssjord), gødningspraksis og afgrøder. Sammensætningen af overvågningsnetværket ændres ikke i den periode, hvor denne beslutning finder anvendelse.

5. Der kræves en mere intensiv overvågning i forbindelse med landbrugsarealer på sandjord.

Artikel 11

Kontrol

1. De kompetente myndigheder fører administrativ kontrol med alle bedrifter, der er omfattet af en individuel undtagelse, for at kunne vurdere overholdelsen af grænsen på kvælstof pr. hektar årligt fra gødning fra husdyr, af gødningsnormerne for kvælstof og fosfor, af betingelserne for arealanvendelsen og af gødningsbehandling og transport.

2. De kompetente myndigheder sikrer kontrol af analysens resultater med hensyn til kvælstofkoncentrationen i jordbundsprofilen om efteråret. Hvor kontrollerne viser, at tærsklen på 90 kg kvælstof pr. hektar pr. år eller de lavere værdier, som den flamske regering har fastsat i artikel 14, punkt 1, i det flamske gødningsdekret af 22. december 2006, overskrides på en specifik mark, informeres landbrugeren, og marken vil ikke være omfattet af undtagelsen i det følgende år.

3. De kompetente myndigheder sikrer kontrol på stedet af mindst 1 % af gødningstransporterne på baggrund af en risikovurdering og resultaterne af den administrative kontrol i stk. 1. Kontrollen omfatter mindst et bevis på, at forpligtelserne til at opnå godkendelsen er opfyldt, en vurdering af vedlagte dokumenter, et bevis på gødningens oprindelse og destination og udtagning af en prøve af den transporterede gødning. Prøveudtagningen på gødningen kan udføres under lastning, hvis der er installeret en egnet automatisk prøveudtager til gødning på køretøjerne. Gødningsprøverne analyseres af laboratorier, der er godkendt af de kompetente myndigheder, og analysens resultater sendes til den landbruger, der leverer gødningen, og til den landbruger, der modtager gødningen.

4. Der etableres et markinspektionsprogram ud fra risikoanalyser, resultaterne af tidligere års kontrolbesøg og resultaterne af almene stikprøvekontroller i medfør af lovgivning til gennemførelse af direktiv 91/676/EØF. Markinspektionerne skal omfatte mindst 5 % af de bedrifter, der er omfattet af en individuel undtagelse, idet overholdelsen af bestemmelserne i artikel 5, 6 og 7 kontrolleres.

Artikel 12

Rapportering

1. Den kompetente myndighed fremsender hvert år overvågningsresultaterne til Kommissionen sammen med en rapport om udviklingen i vandkvaliteten, en vurdering af nitratindholdet i jorden om efteråret for de forskellige afgrøder på bedrifter, der er omfattet af en undtagelse, og vurderingspraksis. Den skal illustrere, hvordan vurderingen af overholdelsen af undtagelsesbetingelserne gennemføres ved hjælp af kontrol på bedrifterne og markerne, samt oplysninger om bedrifter, der ikke overholder betingelserne, baseret på resultaterne af den administrative kontrol og markinspektionerne.

2. Rapporten skal også indeholde oplysninger om gødningsbehandling, herunder den faste fraktions videre behandling og anvendelse, og give detaljerede oplysninger om behandlingssystemernes kendetegn og effektivitet samt sammensætningen af den behandlede gødning.

3. Ud over de oplysninger, der omtales i stk. 1 og 2, skal rapporten indeholde oplysninger om gødsugning på alle bedrifter, der er omfattet af individuel undtagelse, tendensen i gødningsproduktionen med hensyn til kvælstof og fosfor i regionen Flandern, resultater af den administrative kontrol og inspektioner af gødningstransport samt resultaterne af kontrollen med næringsstofbalancen på driftsniveau til beregning af ekskretionskoefficienten for svin og fjerkræ.

4. Rapporten indsendes første gang i december 2008 og derefter hvert år i juli.

5. Kommissionen tager disse resultater i betragtning i forbindelse med en eventuel ny anmodning om undtagelse.

Artikel 13

Anvendelse

Denne beslutning anvendes i forbindelse med handlingsprogrammet 2007-2010 for regionen Flandern (gødningsdekretet af 22. december 2006) og udløber den 31. december 2010.

Artikel 14

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 21. december 2007.

På Kommissionens vegne
Stavros DIMAS
Medlem af Kommissionen
